

BOSANSKA KRUPA

Analiza usklađenosti razvojnih strategija sa društveno-ekonomskim razvojnim potrebama poslovnog i civilnog društva

Cilj ove komparativne analize je utvrditi u kojoj su mjeri ciljevi iz razvojnih dokumenata Opštine Bosanska Krupa usklađeni sa razvojnim potrebama poslovnog i civilnog društva, koje su identifikovane tokom istraživanja potreba lokalne zajednice.

Analizom je obuhvaćeno 17 ciljeva održivog razvoja, koje je utvrdila Generalna skupština Ujedinjenih nacija (UN) sa ciljem da posluže kao globalne smjernice ka održivom razvoju. Ciljevi održivog razvoja su:

- svijet bez siromaštva;
- svijet bez gladi;
- zdravlje i blagostanje;
- kvalitetno obrazovanje;
- rodna ravnopravnost;
- čista voda i sanitarni uslovi;
- pristupačna energija iz čistih izvora;
- dostojantven rast i ekonomski rast;
- industrija, inovacije, infrastrukture
- smanjenje nejednakosti;
- održivi gradovi i zajednice;
- odgovorna proizvodnja i potrošnja
- očuvanje klime;
- očuvanje vodenog svijeta;
- očuvanje života na zemlji;
- mir, pravda i snažne institucije;
- partnerstvom do cilja.

Opštine Bosanska Krupa od razvojnih strateških dokumenata ima samo Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Bosanska Krupa (SECAP) za period do 2030. godine i Program kapitalnih investicija od 2020.- 2024. godine. Ne postoji dostupna strategija razvoja za aktuelni period.

Stoga nije iznenađujuće što strateški ciljevi nisu usklađeni sa identifikovanim potrebama lokalne zajednice u petnaest ciljeva održivog razvoja dok su djelomično usklađeni tek u dva cilja održivog razvoja. Djelomična usklađenost nije identifikovana u ciljevima pristupačna energija iz čistih izvora i očuvanje klime, dok usklađenosti nema ni po jednom cilju.

U narednoj tabeli je uporedni prikaz potreba lokalne zajednice Usora utvrđenih tokom terenskog istraživanja, sa potrebama koje je utvrdila lokalna vlast u svom strateškom dokumentu, kao i stepena njihove međusobne usklađenosti u oblastima relevantnim za UN ciljeve održivog razvoja.

Ciljevi održivog razvoja	Razvojne potrebe identifikovane terenskim istraživanjem	Razvojne potrebe navedene u strateškim dokumentima Bosanska Krupa	Mjere i aktivnosti planirane u strateškim dokumentima	Procjena stepena usklađenosti razvojnih strategija
Svijet bez siromaštva	Nužna je veća uključenost lokalne vlasti i jačanje kapaciteta za pomoć socijalno ugroženim kategorijama i sistemski riješiti problema tih kategorija. Izgradnja staračkog doma.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.		Nisu usklađene
Svijet bez gladi	Nužno je otvaranje javne kuhinje.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.		Nisu usklađeni

Zdravlje i blagostanje	<p>Nužan stalni angažman logopeda i fizijatra za djecu sa poteškoćama u razvoju. Stoga bi opština u tom pravcu mogla popraviti zdravstvenu uslugu, kao i u dijelu obezbjeđivanja nedostajućih materijalno tehničkih sredstava za rad Doma zdravlja.</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađeni</p>
Kvalitetno obrazovanje	<p>Opštinska, a i viši nivoi vlasti moraju mnogo više pažnje i resursa posvetiti obrazovanju. Obrazovanje trenutno proizvodi kadrove upitne kvalitete za zanimanja nepotrebna lokalnoj zajednici ili za izvoz. Nužno osnivanje omladinskog centra koji bi bio u smješten u višenamjenski moderan i ležeran ambijent a djelovao bi kao okupljalište</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađene</p>

	mladih i svojevrstan inkubator poslovnih i drugih ideja.			
Rodna ravnopravnost	<p>Nužno razvijati industrije u kojima bi se mogle zaposliti dominantno žene, kako bi se postigla rodna ravnoteža u zapošljavanju. Iskoristiti turističke i prirodne potencijale za izgradnju luksuznijih staračkih domova za penzionere iz zapadnih zemalja kojima bi bilo mnogo jeftinije i atraktivnije boraviti u takvim netaknutim prirodnim ambijentima kakvim obiluje Opština B. Krupa. Ciljati na strane penzionere sa velikom platežnom moći bi omogućilo visoke plate i uslove rada pa bi takav potez</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađene</p>

	<p>mogao usporiti trend odlazaka ili čak vratiti neke koji su otišli u zapadne zemlje gdje rade upravo na takvim poslovima.</p>			
<p>Čista voda i sanitarni uslovi</p>	<p>Nužno zaštititi izvorišta vode.</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>	<p>Planom kapitalnih investicija u Bosanskoj Krupi je od 2020. do 2024. godine je obuhvaćeno 36 projekata vrijednih oko 40 miliona KM, od čega se njih 43 posto odnosi na kanalizaciju, vodovod i upravljanje otpadom.</p>	<p>Nisu usklađene</p>
<p>Pristupačna energija iz čistih izvora</p>	<p>Smanjiti emisiju stakleničkih plinova, primarno CO₂, koja uglavnom dolazi iz grijanja javnih, poslovnih i stambenih zgrada, te vozila.</p> <p>Smanjiti korištenje fosilnih goriva (lož ulje, lignit i mrki ugalj) koji se koriste za grijanje 80</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p> <p>Opština ima Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Bosanska Krupa</p>	<p>Cilj Akcionog plana je smanjiti emisije CO₂ za najmanje 40 % do 2030. godine kroz efikasniju upotrebu energije i veću upotrebu obnovljivih izvora energije, ali nema konkretnih planova u smjeru razvoja vlastitih izvora obnovljive energije.</p>	<p>Djelomično usklađene</p>

	<p>posto objekata u školstvu, zdravstvu, sportu.</p>	<p>(SECAP) za period do 2030. godine</p>		
<p>Dostojantven rad i ekonomski rast</p>	<p>Nedostaje strateška institucionalna podrška otkupu, skladištenju, preradi i plasmanu poljoprivrednih proizvoda, odnosno pomoć pri uvezivanju lanaca opskrbe. Upravo bi se tu opština mogla više angažovati jer finansijski poticaji uglavnom dolaze sa viših nivoa dok su opštinski poticaji u simboličnim iznosima. Također, poljoprivredni</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađene</p>

	<p>proizvodi su kvarljivi i zahtjevaju kratke lance opskrbe zbog čega je logičnije da to bude zadatak lokalne zajednice. Intenzivnije iskoristiti brojne turističke potencijale.</p>			
Industrija, inovacije, infrastrukture	<p>Organizovanje granskog sajma metalne industrije, koji bi okupio firme sa područja regije bi mogao biti dobar mehanizam za ubrzanje povezivanja privrednika i ubrzanje razvoja i širenja poslovanja.</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađene</p>
Smanjenje nejednakosti	<p>Bilo bi dobro razmisliti o poticanju razvoja industrija u kojima su žene dominantna radna snaga.</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.</p>		<p>Nisu usklađene</p>
Održivi gradovi i zajednice	<p>Opštinska vlast bi mogla dati svoj doprinos borbi protiv bijele kuge kroz finansijsko poticanje</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe,</p>		<p>Nisu usklađene</p>

	<p>majčinstva kroz finansiranje majki tokom trudnoće i u godinama nakon trudnoće, besplatnim vrtićima i udžbenicima za djecu. Sagovornici kažu da bi i obilježavanje pješačkih prelaza i biciklističkih staza je nešto što ne iziskuje velika sredstva ali itekako povećava kvalitet života u lokalnoj zajednici. Obrazovanje turističkih vodiča, obilježavanje staza i planinarskih kota su stvari koje ne moraju čekati formiranje turističke zajednice.</p>	<p>projekte i mjere.</p>		
<p>Odgovorna proizvodnja i potrošnja</p>	<p>Nužno je raditi na rješavanju upravljanja industrijskim otpadom i njegovim uključivanjem u</p>	<p>Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere</p>		<p>Nisu usklađene</p>

	nove proizvodne cikluse.			
Očuvanje klime	Identificiran je niz mjera prilagođavanja na klimatske promjene i njihovog ublažavanja. Nužno bi bilo provesti evaluaciju dinamike te utvrditi stepen provođenja utvrđenih mjera.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere. Opština ima Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Općine Bosanska Krupa (SECAP) za period do 2030. godine	Smanjenje emisija CO2 za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na baznu 2010. godinu. Smanjenje broja stanovnika, zgrada i poljoprivrednog zemljišta ugroženih posljedicama klimatskih promjena za 40% do 2030. godine u odnosu na stanje u 2020. godini.	Djelomično usklađene
Očuvanje vodenog svijeta	Nužno zaštititi izvorišta pitke vode na Adi.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.	Opština je u svojim starim strateškim dokumentima istakla problem zaštite glavnog izvorišta pitke vode na Adi, nedavno je u kabinatu načelnika održana prezentacija idejnog rješenja za izgradnju sportske dvorane koja će biti smještena na	Nisu usklađene

			području Sportsko-rekreativnog centra Ade. Pored dvorane je planirana i izgradnja turističkog kampa sa svim potrebnim sadržajima, te izgradnja vanjskih višenamjenskih sportskih terena, što će sigurno dodatno ugroziti izvorište.	
Očuvanje života na zemlji	Nužno je što prije riješiti problem upravljanja komunalnim otpadom ali i opasnim otpadom.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.		Nisu usklađene
Mir, pravda i snažne institucije	Nužno pojačati napore u borbi protiv korupcije i stranačkog zapošljavanja podobnih a ne sposobnih što je prepoznato kao jedan od glavnih faktora koji tjera mlade iz Bosanske Krupe.	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti predviđene programe, projekte i mjere.		Nisu usklađene
Partnerstvom do ciljeva	Uređenja službe zapošljavanja kako bi napokon	Bosanska Krupa nema aktuelnu strategiju razvoja niti		Nisu usklađene

	<p>počeli raditi kao berza rada i poveznica između radnika i poslodavaca što bi i trebala biti osnovna funkcija.</p> <p>Rješavanje parafiskalnih nameta sa opštinskog nivoa.</p>	<p>predviđene programe, projekte i mjere.</p>		
--	--	---	--	--